

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Затверджено рішенням Вченої ради ЗАМ
Від 26.11.2019 р. протокол № 3
Введено в дію наказом ректора ЗАМ
№106/3 від 29 листопада
Голова Вченої ради, ректор ЗАМ

І. І. Небесник

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА СТАЖУВАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ**

Ужгород 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення «Про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Закарпатської академії мистецтв» (далі – Положення) розроблене відповідно до «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800; Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затверджене наказом МОН України №48 від 24.01.2013 р., Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Статуту Закарпатської академії мистецтв та інших нормативно-правових актів України та внутрішніх правових документів Закарпатської академії мистецтв (далі –ЗАМ).

2. Це Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ усіх форм власності та сфер управління, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

3. Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників забезпечується Міністерством освіти і науки України (далі – МОН), Вченою радою, ректором, проректорами, деканами факультетів, завідувачами кафедр і навчальним відділом.

4. Педагогічні і науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

5. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

6. Система внутрішнього забезпечення якості освіти закладів освіти, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації.

7. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

8. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

9. Педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації).

10. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою (Додаток).

11. Підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації на поточний рік, що формується навчальним відділом за поданням відповідних кафедр за погодженням деканів факультетів. План підвищення кваліфікації погоджує перший проректор та затверджується наказом ректора.

12. Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації на відповідний рік згідно з цим Порядком.

13. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, підприємство, мистецькі організації та заклади, інші юридичні чи фізичні особи, у тому числі фізична особа - підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

14. Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

15. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

16. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Програма також може містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна роботатощо);
- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне / вчене звання, місце та/або досвід роботитощо);
- строки виконання програми;
- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;
- графік освітнього процесу;
- мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;
- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;
- можливість надання подальшої підтримки чисупроводу;
- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);
- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

17. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

18. Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

19. Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах.”.

20. Між ЛНАМ та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору. За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

21. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

22. Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію: прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного або науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації; форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС; дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

23. У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені: тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію; опис досягнутих результатів навчання; дата видачі та обліковий запис документа; найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

24. Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва, дипломи, довідки тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації працівниками у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання Вченою радою згідно з цим Порядком.

2. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАМ

1. Педагогічні та науково-педагогічні працівники ЗАМ підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Порядком не рідше одного разу на п'ять років.

2. Вчена рада ЗАМ самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у ЗАМ за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Порядку.

3. Підвищення кваліфікації працівників ЗАМ проводиться згідно плану на відповідний рік і включає: список педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року.

4. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників ЗАМ, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками ЗАМ.

5. Керівник, заступник керівника ЗАМ та структурних підрозділів, декан факультету, завідувач кафедри, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначаються вченою радою ЗАМ.

3. ФОРМИ, ВИДИ, ОБСЯГ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАМ

1. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

2. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, виставках, симпозіумах, пленерах тощо та стажування.

3. Обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ЗАМ протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС.

4. Педагогічні та науково-педагогічні працівники ЛНАМ можуть підвищувати свою кваліфікацію за основним місцем роботи. Результати такого підвищення кваліфікації не потребують визнання вченою радою ЗАМ.

5. Окрім види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукового стажування, самоосвіта, здобуття наукового

ступеня, вищої освіти можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Порядку.

6. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ЗАМ визначається Вченою радою ЗАМ.

7. Участь педагогічних та науково-педагогічних працівників ЗАМ у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України [“Про освіту”](#), [“Про вищу освіту”](#), [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається вченою радою ЗАМ як підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

8. Наукове стажування науково-педагогічних працівників ЗАМ, що здійснюється відповідно [додатку 34](#) Закону України [“Про наукову і науково-технічну діяльність”](#), може бути визнане вченою радою ЛНАМ як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників ЗАМ зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС. Термін наукового стажування визначається індивідуальним планом, який затверджується кафедрою.

9. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників ЗАМ, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання можуть бути визнані вченою радою ЗАМ як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

10. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, виставках, симпозіумах, пленерах тощо зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

11. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

12. Заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів за державним (регіональним) замовленням, можуть надавати направлення на навчання за державним (регіональним) замовленням педагогічним (науково-педагогічним) працівникам закладів освіти та науково-методичних установ за заочною або вечірньою формою здобуття освіти в межах вакантних місць відповідної спеціальності (спеціалізації) та курсу (року навчання) в разі відсутності на них здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб і мають право на переведення на місця державного (регіонального) замовлення відповідно до законодавства.

13. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

14. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

15. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням вченої ради ЗАМ.

16. Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників закладів освіти встановлюється вченою радою ЛНАМ.

17. Педагогічний або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до вченої ради ЛНАМ (або вченої ради факультету) клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

18. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті ЛНАМ та/або в електронному портфоліо педагогічного або науково-педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає ЛНАМ.

19. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні вченої ради ЛНАМ. Вчена рада ЛНАМ може доручити розгляд таких питань вченим радам факультетів.

20. Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про: визнання результатів підвищення кваліфікації; або невизнання результатів підвищення кваліфікації.

21. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада ЛНАМ може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації ЛНАМ до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

22. Результатом підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

25. Стажування, де вказується його форма (и) з відривом від навчального процесу, б) без відриву від навчального процесу) здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

26. Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

27. Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ЛНАМ може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у ЛНАМ за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

28. Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі – керівник стажування).

29. Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

4. ФІНАНСУВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження ЛНАМ, інші джерела, незаборонені законодавством.

2. У разі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі ЛНАМ на підвищення кваліфікації, укладення договору між ректором ЛНАМ та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

3. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі ЛНАМ, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації: педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у ЛНАМ за основним місцем роботи.

4. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється: педагогічними і науково-педагогічними працівниками ЛНАМ, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації ЛНАМ; іншими особами, які працюють у ЛНАМ на посадах педагогічних або науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

5. На час підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником ЛНАМ відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічним або науково-педагогічним працівником ЛНАМ зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

6. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

7. Факт підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується ректором ЛНАМ або заступниками та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.